

Xάριν ταχυτέρας συνεργοήσεως.

ΘΕΡΙΝΑΙ ΑΝΑΜΝΗΣΕΙΣ

'Εν Κηφισσείᾳ, Ιούλιος, 1885.

Φίλτατέ μοι: Γ***

Eἰς Ἀθήνας

Εύρισκομαι ἐδώ, εἰς τὸ εἰδυλλιακὸν καὶ χαριέστατον τῆς Ἀττικῆς χωρίον, κατάρυτον καὶ περίρρυτον, πλούσιον εἰς ἀπέψεις θαυμασίας, εἰς χρώματα φάνταστικὰ καὶ γραμμής ἀμιμήτους ἐν τῷ βάθει τοῦ ὄριζοντος.

'Ελθὲ καὶ σύ. 'Ο ναῦλος τοῦ σιδηροδρόμου εἶνε ἐλάχιστος. 'Εὰν δέν σε ληστεύσῃ ὁ ἀραξηλάτης ἀπὸ τῆς οἰκίας σου μέχρι

τοῦ σιδηροδρομικοῦ σταθμοῦ, τότε — πίστευσόν μοι — ἡ μέχρις ἐδώ μετάβασίς σου θὰ κοστίσῃ πολὺ εύθηγότερον ἢ ὅσον ἡ ἀπ' Ἀθηνῶν μέχρι Λαρίσσης.

Μή λησμονήσῃς ὅμως νὰ φορέσῃς τὸ φράκι καὶ τὸν υψηλόν σου πῖλον, μὴ τυχὸν ἔκληφθῆς ὡς γελοιός καὶ ἀνάγωγος ὑπὸ τῶν ἐνταῦθα εὐπατριδῶν.

* *

Αἴ! φίλε μου, ἡ Κηφισσία ἔκαμε προόδους!

Δὲν εἶνε πλέον ἡ ἀξεστος καὶ ἀνεπίπλαστος παρθένος τοῦ Πεντελικοῦ, μὲ τὸ χυδαιὸν χρῶμα τῆς ύγειας; εἰς τὰς παρειὰς καὶ τὴν βλακώδη εἰλικρίνειαν εἰς τὸ βλέμμα.

Ἡ φιλόγελως Ἀμαρυλλίς μετεβλήθη εἰς κομψούμενην τοῦ συρμοῦ δεσποινίδη, περικλείσασα τὴν καρδίαν ἐντὸς στηθοδέσμων, τὴν κόμη, ἐντὸς τεχνητῶν ἀνθέων, τὴν γλῶσσαν ἐντὸς γαλλικῶν φράσεων, παραλλάσσουσα ἑαυτὴν ἐκάστοτε πρὸς τὰ τελευταῖα ὑποδείγματα τοῦ Mode Illustré καὶ ἀκοΐζομένη ἐρωτοτρόπως, ὡς ἡ κυρία Ταβουλάρη ἐπὶ τῆς σκηνῆς.

* *

Ἐδώ, φίλε μου, συνέρρευσεν ἀπό τινος τὸ ἀφρόγαλα τῆς ἀθηναϊκῆς ἀριστοκρατίας, ἡ προνομιοῦχος δηλαδὴ ἔκείνη τάξις τῶν θυητῶν, ἡ ἔχουσα τὸ προνόμιον νὰ τρώγῃ χωρίς νὰ ἐργάζηται, νὰ κοιμᾶται ἀπὸ πρωΐας μέχρι ἑσπέρας καὶ νὰ τελῇ τὰ Ελευσίνεια τῆς νυκτός.

Ἄ! ἡ νύξ! κρύπτει τόσα θελκτικὰ μυστήρια καὶ μαγείας, καὶ μέχρι λιποθυμίας ἥδυπαθεῖς ἀπολαύσεις, ὥστε πολὺ εὐλόγως οἱ εὐπατρίδαι ἀνέστρεψαν τοὺς ὄρους ζῶντες ὑπὸ τὰ τεχνητὰ φῶτα τῆς νυκτὸς καὶ κοιμώμενοι μακαρίως καθ' ὃν χρόνον ὁ ἄλλος κόσμος, ὁ βάναυσος καὶ μωρός, ἐξυπνᾶ, κιγεῖται, δρᾶ, ζῆ ὑπὸ τὸ φῶς τῆς ἡμέρας.

* *

Καὶ τί θαυματουργικαὶ χεῖρες αὐταὶ τῶν γηγενῶν εὐπατριδῶν, ωσεὶ ἡσαν χεῖρες ταχυδακτυλουργῶν ἢ ἐπιτρόπων τῆς ἐν Τήνῳ Εὐαγγελιστρίας. Οἱ ἄγροὶ καὶ αἱ χέρσοι τῶν γωρικῶν ἐγένοντο οἰκόπεδα εἰς τὰς χεῖράς των. Τούλαχιστον οἱ

χωρικοὶ μένουσι: χάτκεντες ἀκόμη πρὸ τοῦ θαύματος τούτου...

Παρὸ τὰς πενιχρὰς καλύβας τῶν ἀγροτῶν ὑψοῦνται τὰ πολυτελῆ μέγαρα τῶν πολυταλάντων τιμαριούχων τῇς Κηφισσίας, ὡς ἄλλοτε ἐν τῇ ἀρχαίᾳ Κορίνθῳ παρὰ τὸν ἀτημον τάφον τοῦ Διεγένους ἡγείρετο καλλιμάρμαρος ὁ τάφος τῆς μεταξὺ τῶν ἔταιρῶν ἀριστοκράτιδος Λαζίδος, διὸ νὰ πιστοποιήθῃ ὅτι καὶ ἐν τῇ ζωῇ καὶ ἐν τῷ θανάτῳ συγχατάται ἐνίστε η ἄγκη ἀκολούσια παρὰ τὴν ἄκραν λιτότητα.

*
* *

Ἄλλὰ μὴ ζήτει τὴν γενεαλογίαν τῶν γηγενῶν εὐπατριδῶν. Μὴ ἔρευνάς τὸ ἀγνωστον, ὅπερ μόνον ὡς τοισῦτον θέλγει.

Τὰ ρόδα ἐξελίσσονται ἐκ τῆς κόπρου κατὰ τὸν νόμον τῆς συναλλαγῆς τῆς ὥλης καὶ σικώληκες ζωοποιοῦνται ἐκ τῇς σήψεως μεταμορφούμενοι εἰς χρυσαλλίδας.

Τίς ὅμως ἐσκέφθη νὰ μὴ εἰςπνεύσῃ τὸ ἄρωμα τῶν ρόδων ἐπὶ τῷ λόγῳ ὅτι τὰ ἀδρά των πέταλα προηλθον, κατὰ τὴν θεωρίαν τοῦ Δαρείνου, ἀπὸ κύτταρη περιττωμάτων;

Ἡ ἐξέλιξις σήμερον, ίδοὺ τὸ πᾶν, φίλε μου! Μεταβάλλει τὸν βόρβορον εἰς ἔντομα, τὴν κόπρον εἰς ἄνθη, τὰ ἔρπετα εἰς δίποδα, τοὺς τενεκέδες εἰς παράσημα καὶ τοὺς μπαχάλιδες εἰς ὄμογενεῖς!

*
* *

Ἐχν ἡ ἐπιστολὴ μου φθάσῃ εἰς Ἀθήνας μετὰ πέντε ἡμέρας — ἐκτὸς ἐχν περιπέτη εἰς ξένχες — τότε ἐλθὲ τὴν πρεσβεγή Κυριακήν.

Ἐλθὲ νὰ ἰδης πῶς ἡ τέχνη ὑπέταξε τὴν φύσιν.

Ἄλλα γνωρίζω τὰς ὀπισθοδρομικάς σου ἰδέας. Θέλεις τὴν φύσιν ἀγρίαν ἐν τῇ ρώμαντικότητι αὐτῆς. Σὺ ἐγνοεῖς ψητὸ στὴ σοῦδλα, ὑπὸ τὰ ἔλατα καὶ τὰς πεύκας, εἰς ἀνοικτὸν ὄριζοντα καὶ μὲ ἀνοικτὴν τὴν καρδίαν, ἐν μέσῳ γελώτων καὶ ἀσμάτων ἀγαπητῶν φίλων.

Ἀγνοεῖς λοιπὸν ὅτι ὁ πεπολιτισμένος κόσμος σήμερον ὄφελει νὰ διασκεδάζῃ σιωπῶν καὶ χασμώμενος;

*
* *

· Ή τέχνη ένίκησε καὶ ἔξητελισε τὴν φύσιν. · Η τέχνη σήμερον δίδει ὁδόντας εἰς τοὺς νωδιούς, ώραίαν κόμην εἰς τὰς ἀπεψιλωμένας κεφαλάς, καρπυλότερα σγήματα εἰς τὰς ἐπίπεδα στήθη, ράδινὸν ἐρύθρωμα εἰς τὰς κοίλας παρειὰς καὶ αἷμα bleu εἰς τὰς διαφανεῖς φλέβας τῶν ἀριστοκρατικῶν γυναικῶν, διότι τὸ κόκκινον αἷμα κυκλοφορεῖ μόνον εἰς τοὺς βασανύσους ὄργανισμούς, καὶ ὅχι εἰς τὰ λεπτεπίλεπτα σαρκία τῶν δεσποινίδων τῆς ὑψηλῆς τάξεως, τὰ ὄποια θὰ ἐπλάσθησαν ἀναμφιδόλως ἐκ κηροῦ ή σιπύου ή ἄλλης—δὲν εἰξεύρω ποίας—εὔγενοῦς ζύμης, ὅπως διακρίνωνται ἀπὸ τὰς γυναικας τῶν κατωτέρων κοινωνικῶν τάξεων.

· Η γλώσσα των εἶνε εὔστροφος καὶ αἱμύλη, δ.ότι οὐδέποτε τραχύνεται διὰ τῆς βαζοχροής ἐλληνικῆς διαλέκτου.

Πρέπει νὰ ἰδης τὸ ώραῖον ἡμισυ τῆς ἀριστοκρατίας, καὶ νὰ θαυμάσῃς τὴν σύγχρονον γυναικα, ἐκλεπτυνθεῖσαν διὰ τῆς τέχνης, καλλιτεγνικωτέρων καὶ αὐτῶν ἀκόμη τῶν κηροπλάστων πλαγγών τοῦ Μάϊφαρτ.

* *

"Αλλοτε ὁ κόσμος ήτο μύωψ ή παραβλώψ, ὅπισθιδροι μικώτερος καὶ δημάρχου ἀκόμη, διότι ἐτοποθέτει τὴν γυναικα παρὰ τὴν ἡλικατήν καὶ τὸ λίκνον τοῦ τέκνου τῆς καὶ παρὰ τὸν ἄγαριν νυκτικὸν σκεῦρον τοῦ συζύγου! Οἴα πεζότης!

"Ηδη ὅμως, νὴ τὴν Πάνδημον, δέον νὰ ὕμεν εὐγνώμονες εἰς τὸν νεώτερον πολιτισμόν, ὅστις προίγαγε—χωρὶς ἐν τούτοις νὰ ἐπαγγέλλεται τὸν προαγωγὸν—προίγαγε τὴν γυναικα, τὸ καλλιτεχνικώτερον ἀληθῶς τῶν ζῷων εἰς τὴν ἀνωτέραν βαθμίδα τῆς ζωλογικῆς κλίμακος, ἀναγαγὼν συνάμα καὶ τὸν ἀνδρα—ἐννοῶ τὴν ὄμοταξίαν τῶν συζύγων—εἰς τὴν περιωπὴν τῶν βουβάλων

* *

Οι ἀργακτοί μάλιστα, οἱ κακεντρεγχεῖς, ἥθελησαν νὰ ἔξου δετερώσωσι τὴν ἀξίαν τῆς γυναικός, ἐκλαβόντες αὐτὴν ως σκεῦος ἀπαλλοτριούμενων, ἐνεχυριαζόμενον, ἐκχωρούμενον ως νὰ ἥτω ἀγελάς ή πίθηκος,

Οι βλάκες! Καὶ ἥκουε τις εἰς τοὺς ἀργακίους χρόνους τὰς ἔξης διαπραγματεύσεις:

— Μοὶ δανείζεις μίαν νύκτα τὸ Φάνιον;
 — Τὸ παρεγώρησα εἰς τὸν Λυσίμαχον. Σοὶ πωλῶ τὸ Νάννιον.
 — Οὕφ! τὸ νωθρόν. Οὐδὲ ἀντὶ πλακωῦντος ἀνταλλάσσω αὐτό.
 Ὁ Πτολεμαῖος ὑπεσχέθη νὰ μοι πέμψῃ περικαλλές τι γύναιον
 ἐκ τῶν λαφύρων τῆς Συρίας.

* *

'Εγγεῖς ὅτι αὐτὰ συνέσαινον ἐν τῇ ἀρχαίᾳ Κορίνθῳ καὶ οὐχὶ¹
 ἐν τῇ σημερινῇ Κηφισσίᾳ, πρὸς Θεού! μὴ συγχύσῃς τὰς ἔπο-
 γκας καὶ τὰ πράγματα!

Σήμερον ἡ γυνὴ δὲν πωλεῖται—σὲ βεβαιῶ,—τούγαντίον πω-
 λεῖ, πωλεῖ δὲ, τι ἔχει καὶ δὲ, τι δὲν ἔχει ἀκόμη, ἀλλὰ δὲν πω-
 λεῖται.

"Ἄν ἄλλοτε ἔχρησίμευεν ώς ὑπόδημα τοῦ ἀνδρός, σήμερον
 εὐτυχῶς χρησίμευει ώς στέμμα ἀκτινοβολοῦν περὶ τὸ μέτωπον
 τοῦ συζύγου.

"Ἄλλοτε ἥτο ὃν ἀπρόσωπον. Σήμερον τύχη ἀγαθὴ κέκτηται
 πλείονα τοῦ ἐνὸς πρόσωπα, ἢν λάβης μάλιστα ὑπ' ὅψιν καὶ τὸ
 θυματουργικὸν χημεῖον . . . τοῦ καλλυντηρίου της.

"Ητο δηλαδὴ μῆρον ἡ ἀνθοσμίας τῆς Κύπρου ἐγκαθειργ-
 μένος ἐντὸς φιάλης.

"Ο νεώτερος πολιτισμὸς ἔξεπωμάτισε τὴν φιάλην καὶ σύτω
 ἡ εὐωδία καὶ ἡ μέθη ἔξεχειλισεν ἀπὸ τῆς ὁδοῦ Σταδίου μέχρι
 Κηφισσίας.

"Η γυνὴ σήμερον εἶνε ἐλευθέρα. Δύναται νὰ ἀνήκῃ εἰς
 ἑαυτήν, εἰς ὅλον τὸν κόσμον καὶ εἰς αὐτὸν ἐνίστε τὸν . . .
 σύζυγόν της.

* *

"Ο, τι μ' ἔκπλήρωτει εἶνε πῶς δύνανται νὰ κοιμῶνται γήδυμον
 δι' ὅλης τῆς ήμέρας, ἐνῷ τὰ πτηνὰ κατὰ σμήνη φλυαροῦσιν ἐπὶ²
 τῶν δένδρων. Δὲν ἐνθυμεῖσαι τούλαχιστον ὅτι ἡ καλαισθησία
 τῶν νεωτέρων Ἀθηναίων ἔξερρίζωσε τὰς ὑπερηφάνους λεύκας
 τῆς ὁδοῦ Σταδίου, ἐπὶ τῷ λόγῳ ὅτι τὸ κελάδημα τῶν χελι-
 δόνων διέκοπτε τὰ ἐωθινὰ ὅνειρα τῶν παροδίων Συδαριτῶν;

"Ἐλπίζω ὅμως ὅτι οἱ εὐπατρίδαι θὰ ἐξεύρωσι κανὲν μέσον

πρὸς ἐξολόθρευσιν τῶν πτηγῶν, ὅπως διασώσωσι τὴν μακριότητα τοῦ ὕπνου των ἀπὸ τὸ ὄχληρὸν ἀσμα τοῦ σπίνου καὶ τῆς ἀκανθυλλίδος.

Ἐπὶ τοῦ παρόντος ἐπενόησαν τὴν ἐξολόθρευσιν τῶν περιστερῶν, καὶ ὡν σκοποβούλουσι καὶ φονεύουσιν αἱ ἀδραι δεσποινῖδες, λόγῳ ἀθώᾳ παιδιάς.

Οἱ Συδαρῖται ἀλλοτε ἀπηγόρευσαν τὴν ἐν τῇ πόλει ὕπαρξιν ἀλεκτρυόνων, ὅπως μὴ ἡ ἐξεῖα τούτων φωνὴ διαταράττῃ τὸν ὕπνον τῆς πρωΐας.

Ἄλλὰ καὶ οἱ Κηφισεῖς εὐπατρίδαι ἀπεδίωξαν τοὺς ἀλεκτρυόνας, ἐννοῶ τοὺς πτερωτούς, διότι οἱ δίποδες ἀπτεροὶ εἰσὶν ἀρκετοί. Τούλαγιστον τώρα ἐπικρατεῖ σπάνις πετεινῶν, ἐὰν κρίνω ἐκ τοῦ ὅτι δι' ἐν μικρὸν κατόπιον λόπλήρωσα πρὸ μικροῦ εἰς τὸ Ξενοδοχεῖον φράγκα δέκα, ἀριθ. 10.

*
* *

Πρὸ παντὸς θέλεις θαυμάσει τὸ πολυτελὲς οἰκοδόμημα τῶν λουτρῶν, ὅπερ ἀληθῶς ἥτο ἀναγκαιότατον, διότι καθαρίζουν καὶ θεραπεύουν πᾶσαν νόσον καὶ ἀκαθαρσίαν. Εὗγε τῆς προνοητικότητός των!

Δέκα ἡ δεκαπέντε εἴδη λουτρῶν ὑπάρχουσιν ἐν αὐτῷ. 'Ὕπάρχει λουτρὸν διὰ τοὺς νευροπαθεῖς, ἀλλο διὰ τοὺς ἐκνευρισμένους, ἔτερον διὰ τὴν ρευστοποιηθεῖσαν σπονδυλικὴν στήλην. 'Αλλ' ἐννοεῖς τὰ δύο τελευταῖα εἰσὶ πολυτελῶς διεσκευασμένα καὶ ὑποθέτω ὅτι ἡ χρῆσίς των ἀνήκει ἀπεκλειστικῶς εἰς τοὺς εὐπατρίδας. "Αλλο διὰ τοὺς ρχητικούς, εἰς τὸ ὅποιον λούουσι τὰ τέκνα των. Καὶ ἐν γένει δι' ἐκάστην νόσον καὶ ἴδιαίτερον λουτρόν.

*
* *

Τὴν προσεχῆ Κυριακὴν θὰ καῶσι βεγγαλικὲ καὶ ῥοκέται καὶ πολυποίκιλα πυροτεχνήματα, τὰ διότα ἐλκύουσιν ὅπωσδήποτε κόσμον, ὅπως ἡ λάμψις τῆς φλογὸς τὰς χρυσαλλίδας.

'Ελθὲ λοιπόν δὲν φοβεῖσαι νὰ πέσης ὑπὸ τὰ σκωπικὰ βλέμματα τῶν εὐπατριδῶν, διότι αὐτοὶ δὲν κατέρχονται εἰς τὴν ὑπὸ τὴν πλάτανον πλατεῖαν ὅταν συρρέῃ ὁ ἄλλος κόσμος.

Οὐ συγχρῶνται Ἰουδαῖοι Σαμαρείταις.
Ἐλα τέλος πάντων, νὰ γελάσῃς. Σὲ βεβχιῶ, θὰ γελάσῃς.
Σὲ ἀνχμένω καὶ

Σὲ φιλῶ
Σ α τ α ν ἄ σ

Υ. Γ. Φεῦ! ἀδύνχτον γὰ σοὶ ἀποστείλω ταχυδρομικῶς τὴν
ἐπιστολήν μου, διότι τὸ ἀπό τινος ἰδρυθὲν ἐνταῦθα ταχυδρομεῖον
λαμβάνει μόνον ἕξ Ἀθηνῶν φακέλλους, ἀλλὰ δὲν ἀποστέλλει,
διότι ἀφ' ἧς συνέστη ἐλησμόνησεν ἡ Γεν. Διεύθυνσις νὰ ἀπο-
στείλῃ καὶ . . . γραμματόσημα.

Διὰ τοῦτο τὴν ἐπιστολήν μου θὰ σοὶ ἐγχειρίσῃ χωρικός τις,
ὅν ἀποστέλλω ἐπίτηδες.

• **Ο αὐτὸς**

